

**SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
w KATOWICACH**

40-032 Katowice, ul. Henryka Dąbrowskiego 23

tel.: 32 255-27-75 fax: 32 251-86-72

e-mail: kancelaria1@kolegium-odwolawcze.katowice.finn.pl

REGON: 272357234

NIP: 9541886250 ESP cPUAP: /9gox88go1r/skrytka

SKO.OS/41.9/611/2020/16309/AK

Katowice, dnia 31 marca 2021 r.

Decyzja

Na podstawie art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r., Poz. 570) oraz art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 127 § 3 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. 2016r., Poz. 23 z późn. zm.) oraz w związku z art. 16 ustawy z dnia 7.04.2017r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2017r., Poz. 935)

po rozpatrzeniu wniosków:

1. z dnia 6 listopada 2014r. Polskiej Grupy Górniczej S.A. (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast – Ziemowit” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16) w dacie złożenia wniosku - Kompania Węglowa S.A. w Katowicach (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16), reprezentowanej przez radcę prawnego P. Aleksandra Słupika (adres do doręczeń: Kancelaria Radcy Prawnego Aleksander Słupik, 41-500 Chorzów, ul. Moniuszki 8B) oraz
2. z dnia 10 listopada 2014r. Gminy Bieruń (43-150 Bieruń, Rynek 14) reprezentowanej przez Burmistrza Miasta Bieruń

o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN, którą Kolegium – po przeprowadzeniu postępowania wszczętego na wniosek z dnia 2 grudnia 2013r.

- 1) Pani Elżbiety Penczek,
- 2) Pana Stanisława Penczek,
- 3) Pana Jana Penczek,
- 4) Pana Pawła Pistelok,
- 5) Pani Ewy Mikos,
- 6) Pana Andrzeja Mikos,
- 7) Pani Marii Wilczak,
- 8) Pani Barbary Mrowiec,
- 9) Pani Małgorzaty Sobstel,

- stwierdziło nieważność – w całości - decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, o treści sentencji: „określam

- I. Środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek.

Odmawiam

- II. Określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048”

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach w składzie:

Przewodnicząca składu orzekającego – Rafał Soltysik

Członek składu orzekającego – Aleksandra Makarucha

Członek składu orzekającego – Marta Podsiadło-Żmuda

na posiedzeniu niejawnym w dniu 31 marca 2021 r.

orzekło

1. uchylić w całości decyzję z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN, którą Kolegium stwierdziło nieważność – w całości - decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, o treści sentencji: „określam
 - I. Środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek.
Odmawiam
 - II. Określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048”
2. i orzec co do istoty sprawy w następujący sposób:

odmówić stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o treści sentencji: „określam

- I. Środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek.
Odmawiam
- II. Określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048”

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 Burmistrz Miasta Bierunia, po rozpatrzeniu wniosku Kompanii Węglowej S.A. Centrum Wydobywcze „Wschód” Oddział KWK „Piast” z dnia 26 marca 2009r., orzekł w następujący sposób: „określam

- I. Środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek.
Odmawiam
- II. Określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048.”

W uzasadnieniu decyzji Burmistrz Miasta Bierunia przedstawił motywy swojego rozstrzygnięcia.

Powyższa decyzja została doręczona stronom, nie została zaskarżona i stała się decyzją ostateczną.

Pismem z dnia 2 grudnia 2013r. mieszkańcy Gminy Chełm Śląski, tj: Pani Elżbieta Penczek, Pan Stanisław Penczek, Pan Jan Penczek, Pan Paweł Pistelok, Pani Ewa Mikos, Pan Andrzej Mikos, Pani Maria Wileczak, Pani Barbara Mrowiec, Pani Małgorzata Sobstel, wystąpili do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z wnioskiem o stwierdzenie nieważności wyżej opisanej decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09. W treści tego pisma wskazali, że decyzja ta została wydana z rażącym naruszeniem prawa, była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały, a także, że w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą. W uzasadnieniu pisma przedstawili swoje stanowisko w sprawie. Do pisma dołączyli nośnik elektroniczny (płytę CD).

Powyższe pismo wpłynęło do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach w dniu 4 grudnia 2013r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, po zbadania interesu prawnego osób występujących z wnioskiem o stwierdzenie nieważności ww. decyzji, postanowieniem z dnia 13 czerwca 2014r. nr SKO – OŚ – 428/3348/19822/13/P/RN poinformowało o wszczęciu na wniosek ww. osób postępowania administracyjnego w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09.

Następnie po przeprowadzeniu postępowania w sprawie Kolegium decyzją z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN stwierdziło nieważność decyzji Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 w całości.

Wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją Kolegium złożyły: ówczesna Kompania Węglowa S.A. w Katowicach (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16), reprezentowana przez radcę prawnego P. Aleksandra Słupika (adres do doręczeń: Kancelaria Radcy Prawnego Aleksander Słupik, 41-500 Chorzów, ul. Moniuszki 8B) oraz Gmina Bieruń (43-150 Bieruń, Rynek 14) reprezentowana przez Burmistrza Miasta Bieruń.

We wniosku Kompanii Węglowej S.A. w Katowicach – obecnie Polskiej Grupy Górniczej S.A. - Oddział KWK „Piast”, reprezentowanej przez pełnomocnika, decyzji Kolegium zarzucono:

1. naruszenie przepisów art. 7 kpa oraz art. 77 § 1 kpa - poprzez brak wyczerpującego, rzetelnego i wszechstronnego rozpatrzenia przez organ całości materiału dowodowego w sprawie,
2. naruszenie przepisu art. 156 § 1 pkt 2 kpa poprzez błędne uznanie przez organ, że w przedmiotowej sprawie doszło do rażącego, czyli kwalifikowanego naruszenia prawa przy wydaniu decyzji Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w całości,
3. naruszenie przepisu art. 156 § 2 kpa poprzez błędne uznanie przez organ, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzą negatywne przesłanki do stwierdzenia nieważności, tj. że zaskarżona decyzja Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych

i związku z tym wniesiono o uchylenie zaskarżonej decyzji Kolegium i wydanie decyzji odmawiającej stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Natomiast we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionym przez Gminę Bieruń zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 7, art. 8 kpa, art. 11 kpa oraz art. 77 kpa poprzez niedokonanie czynności mających na celu ustalenie pełnego stanu faktycznego niezbędnego do rozstrzygnięcia wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji,

bezrefleksyjne oparcie decyzji na materiale dostarczonym przez strony, a w konsekwencji przepisów prawa materialnego, a to art. 74 ust. 1 pkt 6, 82 ust. 3, art. 80 ust. 1 i 2 oraz art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), według stanu prawnego na dzień wydania decyzji;

2. naruszenie przepisu art. 156 § 1 pkt 2 i § 2 kpa poprzez błędne uznanie przez organ, że w sprawie zakończonej decyzją Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w całości doszło do rażącego, czyli kwalifikowanego naruszenia prawa oraz przez błędne uznanie przez organ, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzą negatywne przesłanki do stwierdzenia nieważności, tj. że decyzja Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych

i w związku z tym wniesiono o uchylenie zaskarżonej decyzji i wydanie decyzji odmawiającej stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

W treści wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy strony przedstawiły swoje stanowiska w sprawie.

W toku postępowania prowadzonego z powyższych wniosków Kolegium wezwało pełnomocnika ówczesnej Kompanii Węglowej S.A. w Katowicach o uzupełnienie złożonego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a nadto wezwało Go o przesłanie egzemplarza decyzji Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 wraz z załącznikiem doręczonego stronie - Kompanii Węglowej S.A. w Katowicach. W siedzibie Kolegium także stawił się Pan Jan Paneczek celem zapoznania się z aktami sprawy.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach po dokonaniu badania wstępnego złożonych wniosków stwierdziło, że są one dopuszczalne i zostały złożone w ustawowym terminie.

Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach decyzją z dnia 18 maja 2015r. nr SKO-OŚ/428/3099/18414/14/AK utrzymało w mocy decyzję tegoż organu z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN.

Na ww. decyzję skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach wniosła Gmina Bieruń oraz ówczesna Kompania Węglowa S.A. w Katowicach. W wyniku rozpatrzenia przedmiotowych skarg Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z dnia 14 stycznia 2016r., sygn. akt. II SA/Gl 708/15 orzekł o uchyleniu decyzji Kolegium z dnia 18 maja 2015r. nr SKO-OŚ/428/3099/18414/14/AK oraz zasądził od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach na rzecz skarżącej Gminy Bieruń kwotę 440 zł oraz na rzecz Kompanii Węglowej S. A. w Katowicach 457 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W związku z powyższym wyrokiem postępowanie w przedmiotowej sprawie powróciło na etap wniosków Kompanii Węglowej S.A. w Katowicach (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16) – obecnie Polskiej Grupy Górniczej S.A. (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast – Ziemowit” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16) reprezentowanej przez radcę prawnego Pana Aleksandra Słupika oraz Gminy Bieruń reprezentowanej przez Burmistrza Miasta Bieruń, o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją Kolegium z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN.

Po nadesłaniu przez Sąd administracyjny akt sprawy, w toku ponownie prowadzonego postępowania, Kolegium pismem z dnia 9 czerwca 2016r. nr SKO-OŚ/428/179/6534/16/AK zawiadomiło strony o przystąpieniu do ponownego rozpatrzenia ww. wniosków.

Jednocześnie stanowisko w sprawie pismem z dnia 23 marca 2015r. złożyli Pan Jan Penczek i Pan Stanisław Penczek działający przez pełnomocnika, które to pismo zostało następnie dołączone do akt sprawy o nr SKO-OŚ/428/179/634/16/AK.

W dniu 27 czerwca 2016r. w siedzibie Kolegium stawił się przedstawiciel spółki Kompania Węglowa S.A. – obecnie Polskiej Grupy Górniczej S.A. z siedzibą w Katowicach celem przejrzenia akt sprawy.

W dniu 29 czerwca 2016r. w siedzibie Kolegium stawił się przedstawiciel Gminy Bieruń celem przejrzenia akt sprawy.

Pismem z dnia 18 lipca 2016r. Gmina Bieruń podtrzymała swoje stanowisko w sprawie.

Pismem z dnia 25 lipca 2016r. wyjaśnienia w sprawie złożył pełnomocnik spółki Kompania Węglowa S.A. – obecnie Polska Grupa Górnicza S.A. z siedzibą w Katowicach.

W dniu 29 września 2016r. w sprawie stawił się Pan Jan Penczek celem zapoznania się z aktami sprawy. Z czynności tej został sporządzony protokół.

Pismem z dnia 16 października 2016r. pełnomocnik Pana Jana Penczka i Pana Stanisława Penczka podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Po przeprowadzeniu zatem postępowania Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, działając w ramach związania wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 stycznia 2016r., sygn. akt. II SA/GI 708/15, wydało decyzję z dnia 30 stycznia 2017r. nr SKO – OŚ/428/179/6534/16/AK, którą orzekło w następujący sposób:

1. uchylić w całości decyzję z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN, którą Kolegium stwierdziło nieważność – w całości - decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, o treści sentencji: „określam

I. Środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek.

Odmawiam

II. Określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048”

2.i orzec co do istoty sprawy w następujący sposób:

I. odmówić stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o treści sentencji: „określam środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek” oraz

II. umorzyć postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o treści sentencji: „Odmawiam określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048”

Na powyższą decyzję Kolegium skargę z dnia 3 marca 2017r., do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach wnieśli Pan Jan Penczek i Pan Stanisław Penczek zastępowani przez radcę prawnego Pana Leszka Szafranca. W wyniku rozpatrzenia tej skargi Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z dnia 30 czerwca 2017r., sygn. akt II SA/GI 313/17 skargę oddalił. Od wyroku powyższego Pan Jan Penczek reprezentowany przez

pełnomocnika wniósł skargę kasacyjną. W wyniku jej rozpatrzenia Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 15 listopada 2019r., sygn. akt. II OSK 3259/17 uchylił powyższy wyrok i przekazał sprawę Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl/ 49/20 uchylił zaskarżoną decyzję Kolegium z dnia 30 stycznia 2017r. nr SKO – OŚ/428/179/6534/16/AK i zasądził od tego organu na rzecz skarżących kwotę 697 zł.

Doręczenie prawomocnego orzeczenia Sądu oraz zwrot akt nastąpiło za pismem z dnia 14 grudnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl 49/20. Dokumenty te wpłynęły do Kolegium w dniu 16 grudnia 2020r.

W świetle prawomocnego wyroku postępowanie w sprawie wróciło na etap wniosków Polskiej Grupy Górniczej S.A. (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) - Oddział KWK „Piast – Ziemowit” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16) w dacie złożenia wniosku Kompania Węglowa S.A. w Katowicach (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16), reprezentowanej przez radcę prawnego Pana Aleksandra Słupika oraz Gminy Bieruń reprezentowanej przez Burmistrza Miasta Bieruń, o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją Kolegium z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN.

W toku postępowania pisemne wyjaśnienia złożyła Spółka Restrukturyzacji Kopalń reprezentowana przez radcę prawnego Pana Aleksandra Słupika – pismo z dnia 15 stycznia 2021r. oraz pełnomocnik Pana Jana Penczka i Pana Stanisława Penczka - pismo z dnia 5 listopada 2020r. Pismo to zostało dołączone do akt sprawy po ich wpłynięciu do Kolegium.

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2021r. Kolegium zawiadomiło o nowym terminie załatwienia sprawy oraz o przyczynach braku rozpatrzenia sprawy w ustawowym terminie.

Wobec wniesienia w sprawie pisma przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń działającą przez pełnomocnika pismem z dnia 6 marca 2021r. Kolegium wezwało radcę prawnego Pana Aleksandra Słupika do wyjaśnienia, czy jest pełnomocnikiem: 1) Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. z siedzibą w Bytomiu, a jeśli tak to wezwało Go do nadesłania pełnomocnictwa umocowującego do działania w imieniu tej spółki oraz wykazania interesu prawnego tej spółki do udziału ww. postępowaniu, 2) Polskiej Grupy Górniczej S.A. (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) - Oddział KWK „Piast – Ziemowit” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16), która przejęła zakład górniczy Kompanii Węglowej S.A. (40-039 Katowice, ul. Piastów 30) – Oddział KWK „Piast” (43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16), a jeśli tak to wezwało Go do nadesłania pełnomocnictwa umocowującego do działania w imieniu tego podmiotu oraz do wyjaśnienia - w tym samym co powyżej terminie - czy podmiot ten podtrzymuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach pouczyło także, że w przypadku nie złożenia wyjaśnień i nie nadesłania stosownego pełnomocnictwa – w wyżej wyznaczonym terminie - Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach uzna, iż Pan Aleksander Słupik nie jest pełnomocnikiem żadnego z ww. podmiotów.

Nadto Kolegium dokonało brakujących doręczeń postanowienia z dnia 18 stycznia 2021r. podmiotom mającym status stron w prowadzonym postępowaniu.

Pismem z dnia 12 marca 2021r., które wpłynęło do Kolegium w dniu 18 marca 2021, radca prawny Pan Aleksander Słupik wniósł wyjaśnienia w sprawie i wskazał, że jest pełnomocnikiem Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK „Piast – Ziemowit”, podtrzymał w imieniu strony wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach Kolegium z dnia 22 października

2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN, a nadto przedstawił dowody w sprawie oraz wyjaśnienia tej samej treści, co w piśmie z dnia 15 stycznia 2021r.

Z kolei pismem z dnia 18 marca 2021r., które wpłynęło do Kolegium w dniu 23 marca 2021r., w ślad za ww. pismem wyjaśniającym, zostały nadesłane dowody uiszczenia opłat: od pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnemu Panu Aleksandrowi Słupikowi oraz od pełnomocnictwa substytucyjnego udzielonego radcy prawnemu Pani Annie Siemek.

Wobec powyższego Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach przystąpiło do merytorycznego zbadania sprawy i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (w skrócie: „kpa”) od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji. Obowiązek odpowiedniego stosowania do wniosku przepisów dotyczących odwołań od decyzji podkreśla merytoryczny charakter ponownego postępowania. Jak przyjął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 czerwca 1999r., sygn. akt: IV SA 2498/98: „Cechą postępowania odwoławczego w ujęciu art. 138 kodeksu postępowania administracyjnego jest to, że nie ogranicza się ono do kontroli decyzji I – instancyjnej, lecz organ odwoławczy obowiązany jest ponownie sprawę rozstrzygnąć. Wymieniony przepis nakłada na organ administracji obowiązek merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Zasada ta obowiązuje również ściśle w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 127 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego, mimo tożsamości podmiotowej organu pierwszej i drugiej instancji.” (Centralna Baza Orzecznictwa Sądów Administracyjnych). W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy organ odwoławczy wydaje jedną z decyzji określonych w art. 138 § 1 kpa, tj:

- utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję,
- uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy bądź uchylając tę decyzję w całości albo w części – umarza w tym zakresie postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części,
- umarza postępowanie odwoławcze.

Po ponownym przeprowadzeniu postępowania z wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN i po zapoznaniu się z stanem faktycznym i prawnym sprawy Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdziło, że przedmiotem postępowania prowadzonego przez Kolegium w sprawie była, ocena legalności decyzji Burmistrza Miasta Bieruń z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 dokonana pod kątem występowania przesłanek do stwierdzenia nieważności tej decyzji – to jest pod kątem występowania wad kwalifikowanych uzasadniających stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, wymienionych w art. 156 § 1 kpa oraz w warunkach związania wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 stycznia 2016r. sygn. akt. II SA/Gl 708/15, wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 30 czerwca 2017r., sygn. akt II SA/Gl 313/17 w zakresie w jakim nie został zakwestionowany przez Naczelny Sąd Administracyjny w Gliwicach, wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl/ 49/20 oraz w warunkach związania wspomnianym wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 listopada 2019r., sygn. akt. II OSK 3259/17.

Wobec powyższego wskazać przyjdzie, że w myśl art. 156 § 1 kpa organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która:

1. wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości,
2. wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa,
3. dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną,

4. została skierowana do osoby nie będącej stroną w sprawie,
5. była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały,
6. w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą,
7. zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa.

Nie stwierdza się nieważności decyzji z przyczyn wymienionych w punktach 1, 3, 4 i 7, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne (§ 2).

Stosownie do art. 157 § 1 i 2 kpa właściwy do stwierdzenia nieważności decyzji w przypadkach wymienionych w art. 156 kodeksu jest organ wyższego stopnia, a gdy decyzja została wydana przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze – ten organ. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu.

Rozstrzygnięcie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji następuje w drodze decyzji (art. 158 § 1 kpa).

Stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej jest instytucją prawa mającą na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji – ostatecznych bądź nieostatecznych – dotkniętych wadami kwalifikowanymi, określonymi w wyżej przywołanym katalogu zamkniętym zawartym w art. 156 § 1 kpa. Wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej następuje z urzędu w przypadku, gdy zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia chociażby jednej z tych wad kwalifikowanych lub na wniosek strony. W toku postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności bada się, czy wada rzeczywiście występuje. Właściwy organ jest obowiązany do ustalenia istnienia jednej z wad orzeczenia wymienionych w art. 156 § 1 pkt 1 – 6 kpa lub też wad określonych w przepisach szczególnych, do których odsyła art. 156 § 1 pkt 7 kpa, a także do stwierdzenia, czy nie występują przesłanki negatywne wymienione w art. 156 § 2 kpa. Żadne inne kwestie nie stanowią przedmiotu postępowania i nie są objęte jego zakresem. Zakres postępowania został ukształtowany katalogiem zamkniętym przesłanek – pozytywnych i negatywnych – stwierdzenia nieważności. W zależności od wyników postępowania organ prowadzący postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności orzeka o:

1. stwierdzeniu nieważności, jeżeli wada kwalifikowana występuje i nie zachodzą przesłanki negatywne do stwierdzenia nieważności orzeczenia,
2. wydaniu orzeczenia z naruszeniem prawa, jeżeli wada kwalifikowana występuje i zachodzą przesłanki negatywne do stwierdzenia nieważności orzeczenia,
3. odmowie stwierdzenia nieważności, jeżeli żadna z wad kwalifikowanych nie występuje,
4. umorzeniu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności, jeżeli postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Wskazać należy, że postępowanie w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej toczy się w oparciu o stan faktyczny i stan prawny z daty wydania decyzji, w stosunku, do której toczy się to postępowanie administracyjne (por.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 2 grudnia 2012r., sygn. akt: I SA/Wa 636/10, Lex Nr 750885). Dlatego też w przedmiotowym postępowaniu należało przyjąć stan faktyczny i prawny sprawy istniejący na dzień wydania decyzji Burmistrza Miasta Białej, to jest na dzień 13 listopada 2009r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje, że w myśl art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm. - dalej jako: „ustawa” lub „ustawa – oos”), decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. W świetle ust. 2 ww. artykułu uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco

oddziaływać na środowisko (pkt 1) oraz przedsięwziąć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 2).

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem decyzji administracyjnych enumeratywnie wymienionych w treści art. 72 ust. 1 pkt 1 – 15, przy czym wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się w przypadkach wymienionych w ust. 2 ww. artykułu. W myśl ust. 3 ww. artykułu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1 tego przepisu.

Zgodnie z treścią art. 73 ust. 1 ustawy – ooś, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia, przy czym zgodnie z treścią ust. 2 tego artykułu dla przedsięwzięcia, dla którego zgodnie z odrębnymi przepisami jest wymagana decyzja o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się z urzędu. W takim przypadku raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo kartę informacyjną przedsięwzięcia sporządza organ właściwy do wydania decyzji.

Stosownie do postanowień art. 74 ust. 1 ustawy - ooś do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć:

- 1) w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu w trybie art. 69 ustawy – kartę informacyjną przedsięwzięcia (pkt 1);
- 2) w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – kartę informacyjną przedsięwzięcia (pkt 2);
- 3) poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie (pkt 3);
- 4) w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4 lub 5 ustawy, prowadzonych w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej, zamiast kopii mapy, o której mowa w pkt 3 – mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie (pkt 4);
- 5) dla przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska – wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin oraz dla inwestycji w zakresie terminalu (pkt 5);
- 6) wypis z ewidencji gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie (pkt 6).

W myśl ust. 2 ww. artykułu raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i kartę informacyjną przedsięwzięcia przedkłada się w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych.

Stosownie do treści ust. 3 ww. artykułu jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.

Zasady ustalania organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określają przepisy art. 75 ust. 1 ustawy - oos.

Zgodnie z treścią art. 77 ust. 1 ustawy - oos jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (pkt 1).

W myśl art. 79 ust. 1 ustawy - oos, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zgodnie z treścią art. 80 ust. 1 ustawy - oos, jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

W myśl ust. 2 tego artykułu właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012, dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin oraz dla inwestycji w zakresie terminalu.

W myśl art. 81 ust. 1 ustawy - oos, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Z kolei w świetle ust. 2 ww. artykułu, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z treścią art. 82 ust. 1 ustawy - oos w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ:

1) określa:

- a) rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia,
- b) warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich,
- c) wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 i 14 ustawy,
- d) wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia

poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska,

- e) wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 2) w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika potrzeba:
 - a) wykonania kompensacji przyrodniczej – stwierdza konieczność wykonania tej kompensacji,
 - b) zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – nakłada obowiązek tych działań;
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania;
- 4) przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 i 14 ustawy;
- 5) może nałożyć na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin przedstawienia.

W myśl ust. 2 ww. artykułu w stanowisku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 tego przepisu, właściwy organ stwierdza konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 i 14 ustawy, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia nie pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływania na środowisko;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia oraz jego powiązania z innymi przedsięwzięciami istnieje możliwość kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- 3) istnieje możliwość oddziaływania przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Zgodnie z treścią ust. 3 ww. przepisu charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Stosownie do postanowień art. 85 ust. 1 ustawy - oś decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. W myśl ust. 2 tego przepisu uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko powinna zawierać:

- 1) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
- 2) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinie organu, o którym mowa w art. 78,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,

3) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4;

W myśl ust. 3 tego przepisu organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem dokonany z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz opinią organu, o którym mowa w art. 78 ustawy.

Po przeprowadzonym w trybie nadzwyczajnym postępowaniu administracyjnym Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach decyzją z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN stwierdziło nieważność w całości decyzji Burmistrza Miasta Bieruń, ponieważ została ona wydana z rażącym naruszeniem prawa (art. 156 § 1 pkt 2 kpa), a to:

- 1) art. 74 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm. - dalej jako: „ustawa – oos”) w zakresie pkt I i pkt II sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia;
- 2) art. 82 ust. 3 ustawy - oos – w zakresie, w jakim Burmistrz Miasta Bierunia określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piaś”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek – to jest w zakresie pkt I sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia;
- 3) art. 80 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 82 ust. 1 ustawy - oos – w zakresie, w jakim Burmistrz Miasta Bierunia orzekł o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piaś”, na lata 2031 – 2048” – to jest w zakresie pkt II sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia.

Na obecnym etapie postępowania, tj. powrotu na etap postępowania odwoławczego z wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją Kolegium, wskazać przyjdzie, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach orzeka w warunkach związania wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 stycznia 2016r. sygn. akt. II SA/GI 708/15 oraz wyrokiem z dnia 30 czerwca 2017r., sygn. akt II SA/GI 313/17 w zakresie w jakim nie zostały one zakwestionowane przez Naczelnego Sąd Administracyjny w Warszawie z dnia 15 listopada 2019r., sygn. akt. II OSK 3259/17, ww. wyrokiem sądu II instancji oraz wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/GI/ 49/20.

Wobec powyższego wskazać przyjdzie, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w przywołanym powyżej wyroku z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/GI/ 49/20 stwierdził, iż: [cyt.:] „Skarga musiała odnieść skutek, aczkolwiek nie wszystkie zawarte w niej wnioski i zarzuty należało podzielić. W pierwszym rzędzie wyjaśnić należy, że w postępowaniu nieważnościowym co do zasady nie prowadzi się postępowania dowodowego celem wyjaśnienia okoliczności sprawy, rozstrzygniętej kwestionowaną decyzją. Kwalifikowane wady decyzji, wymienione w art. 156 § 1 kpa, muszą być oczywiste. Jedynie całkowite zaniechanie postępowania dowodowego na etapie wydania decyzji pierwotnej stanowić może o rażącym naruszeniu prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 kpa. Jednak w postępowaniu nieważnościowym dopuszczalne jest prowadzenie postępowania dowodowego celem ustalenia, czy decyzja obciążona jest wadą kwalifikowaną, a więc badanie wystąpienia przesłanek nieważnościowych (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 maja 2020 r., sygn. akt I OSK 1359/19, LEX nr 3036934). Odróżnić bowiem należy przesłanki nieważności od podstaw wznowienia postępowania, wymienionych w art. 145 § 1 kpa. O ile zatem w

sprawie wystąpiły nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nieznane organowi, który ją wydał, bądź też dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe, a wreszcie, decyzja została wydana bez uzyskania wymaganego prawem stanowiska innego organu, tego rodzaju wady postępowania uzasadniają jego wznowienie na podstawie art. 145 § 1 pkt 1, 5 i 6 kpa. Stąd też zasadny jest zarzut skargi naruszenia art. 77 § 4 i art. 80 kpa – poprzez ograniczenie postępowania dowodowego wyłącznie do dokumentów przedstawionych we wniosku o wydanie decyzji środowiskowej, bez odniesienia się do faktów i dokumentów znanych organowi z urzędu. Trafnie też skarżący zarzucili naruszenie art. 8 i art. 107 § 3 kpa – poprzez nienależyte uzasadnienie decyzji i nie odniesienie się do całości argumentacji, podniesionej we wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji środowiskowej, co przede wszystkim dotyczy art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1121) - w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji środowiskowej. Przepis ten zabraniał lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią nowych inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak aby mówić o rażącym naruszeniu prawa, w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 kpa, tego rodzaju okoliczność musi wynikać z aktu postępowania. W treści decyzji środowiskowej (str. 10) podano, że wydobywanie węgla na terenie Gminy Chelmek oraz zlewni potoku Goławieckiego w Bieruniu, prowadzącego wody słone z kopalni Ziemowit, będzie wiązało się z niezwykle dużym zagrożeniem powodziowym dla terenów przyległych do rzeki Przemszy oraz potoku. Duża część terenu to obszar chronionego krajobrazu. Stąd też w pkt 3 decyzji określono wymagania dotyczące ochrony środowiska. O ile zatem mapy zagrożenia powodziowego nie znajdowały się w aktach sprawy, a w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zawarto nieprawdziwe informacje co do istnienia wału przeciwpowodziowego rzeki Przemszy, zabezpieczającego teren przedsięwzięcia, to tego rodzaju okoliczności mogą jedynie uzasadniać wznowienie postępowania na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 i 5 kpa. Kwestie te zostały jednak pominięte przez Kolegium przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Organ ten ograniczył się bowiem jedynie do okoliczności, podniesionych we wnioskach o ponowne rozpoznanie sprawy, błędnie uważając, że brak przesłanek nieważności został już przesądzony wyrokiem tut. Sądu w sprawie o sygn. akt II SA/GI 708/15. Tymczasem w wyroku tym jednoznacznie przesądzone jedynie kwestie braku podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji odnoszącej się do pkt II osnovy, a mianowicie orzekającej o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedmiotowej inwestycji na lata 2031-2048. Sąd wskazał, że brak podstaw do przyjęcia, aby decyzja w tej części została wydana z rażącym naruszeniem art. 80 ust. 1 i 2 oraz art. 82 ust. 1 ustawy o udostępnieniu informacji..., wyżej powołanej. Ponownie rozpoznając sprawę, Kolegium w tym zakresie orzekło o umorzeniu postępowania na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 w zw. z art. 105 § 1 kpa, przyjmując, że w tym zakresie wnioskodawcy nie posiadali legitymacji do złożenia wniosku o stwierdzenie nieważności zgodnie z art. 28 kpa. Jednakże w wyniku skargi kasacyjnej skarżących Naczelny Sąd Administracyjny w przywołanym wyżej wyroku w sprawie o sygn. akt II OSK 3259/17, stwierdził, że stroną w postępowaniu w ówczesnym stanie prawnym był właściciel nieruchomości położonej na obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia. Kwestia ta nie została do tej pory ustalona przez organ administracji. Stąd też na etapie sądowej kontroli decyzji nie można jednoznacznie odmówić skarżącym przymiotu strony w postępowaniu nieważnościowym. Wymaga to bowiem poczynienia ustaleń przez organ administracji, czy skarżący są właścicielami nieruchomości na obszarze, na który zgodnie z wnioskiem inwestora oddziaływać miało przedsięwzięcie, planowane na lata 2031-2048. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że w tym zakresie wydano decyzję odmowną. O ile bowiem z wnioskiem o stwierdzenie nieważności wystąpiła strona, brak podstaw prawnych do umorzenia postępowania nieważnościowego. Wniosek podlega bowiem merytorycznemu rozpoznaniu. Naczelny Sąd

Administracyjny przesądził też, że wystąpienie nieodwracalnych skutków prawnych z powodu wydania decyzji koncesyjnej, winno skutkować stwierdzeniem wydania decyzji z naruszeniem prawa oraz podania okoliczności, z powodu których nie stwierdzono nieważności decyzji (art. 156 § 2 w zw. z art. 158 § 2 kpa). O ile zatem decyzja obarczona jest wadą kwalifikowaną z art. 156 § 1 kpa, to nie można odmówić stwierdzenia jej nieważności z powodu wywołania nieodwracalnych skutków prawnych. Zgodnie z powyższym wyrokiem, Naczelny Sąd Administracyjny, nie zakwestionował jednak poglądu, wyrażonego w uchylonym wyroku tut. Sądu co do braku podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 5 Dyrektywy 85/337/EWG. Niewypełnienie przez organy Państwa obowiązku dostarczenia przedsiębiorcy studium ochrony przeciwpowodziowej, a w efekcie zawarcie nieprawdziwych informacji o istnieniu wału przeciwpowodziowego oraz nienależyte wyjaśnienie okoliczności sprawy, nie stanowi o naruszeniu tej Dyrektywy, gdyż decyzja środowiskowa nie dopuszcza eksploatacji złóż. Zdaniem składu orzekającego, w świetle oceny prawnej, wyrażonej w wyroku tut. Sądu w sprawie o sygn. akt II SA/GI 708/158, prawidłowo też Kolegium stwierdziło, że decyzja środowiskowa nie została wydana z rażącym naruszeniem art. 74 ust. 1 pkt 6 ustawy o udostępnianiu informacji. Braki wniosku służące ustaleniu kręgu stron postępowania, nie przesądzają same w sobie o kwalifikowanej wadliwości decyzji, a ewentualne nieprawidłowości w zapewnieniu stronom czynnego udziału w postępowaniu, stanowią przesłankę wznowieniową z art. 145 § 1 pkt 4 kpa. Jednakże Kolegium pominęło pozostałe zarzuty zawarte we wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji i kolejnym piśmie skarżących z dnia 23 marca 2015 r. Wreszcie, nie mogły odnieść skutku wnioski dowodowe skarżących w postaci dołączonych do skargi: prognozy wpływu eksploatacji projektowanej w okresie w okresie 2009-2020, pisma Dyrektora Departamentu Planowania i Zasobów Wodnych KZGW z dnia 21 maja 2015 r. oraz mapy geodezyjnej i opinii hydrologicznej, a także mapy studium. Dokumenty te nie mają znaczenia dla wyniku sprawy sądowoadministracyjnej z powodu podstaw do uchylecia zaskarżonej decyzji (art. 106 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – Dz. U. z 2019 r., poz. 2325 ze zm.). Podobnie bez znaczenia dla wyniku sprawy są przedłożone przez uczestnika postępowania decyzje, wydane w innych postępowaniach. Z tych względów stwierdzając naruszenie art. 8 i art. 107 § 3 kpa, oraz art. 105 § 1 kpa, poprzez brak odniesienia się przez Kolegium co do wszystkich wniosków dowodowych i zarzutów skarżących, a zwłaszcza naruszenia art. 40 ust. 1 pkt 3, art. 82 ust. 2 pkt 3, art. 88 ust. 1 pkt 1 i art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo wodne z 2001 r. a także art. 16 ust. 3 pkt 5 ustawy – Prawo górnicze i geologiczne, oraz przedwczesnego przyjęcia, że skarżącym nie przysługiwał przymiot strony w postępowaniu, Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c cyt. ustawy. (...) Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Kolegium winno zatem odnieść się do zarzutu naruszenia powołanej ustawy – Prawo wodne z 2001 r. (wg stanu prawnego z daty wydania decyzji środowiskowej) oraz ustalić, czy wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji środowiskowej w pkt II, pochodził od właścicieli nieruchomości, położonych na obszarze oddziaływania planowanej eksploatacji, a w takim wypadku orzec merytorycznie co do pkt II decyzji środowiskowej. Wnioski dowodowe skarżących, złożone w postępowaniu administracyjnym winny odnieść skutek tylko w takim zakresie, jakim zmierzały do wykazania przesłanek nieważnościowych. Wreszcie, wskazać należy, że pomimo wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt P 46/13 (Dz. U z 2015 r., poz. 702), nie uległ zmianie przepis art. 145 § 2 kpa. Stąd też upływ 10 lat od doręczenia decyzji środowiskowej, nie stanowi negatywnej przesłanki do stwierdzenia jej nieważności (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 maja 2020 r., sygn. akt I OSK 3340/19, LEX nr 3025456). Negatywną przesłanką jest jednak wywołanie nieodwracalnych skutków prawnych wobec udzielenia koncesji na wydobycie kopaliny, co dotyczy pkt I kwestionowanej decyzji.”

Działając zatem w warunkach związania przedmiotowym wyrokiem po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego z wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza, że zaskarżona decyzja Kolegium z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN, nie może się ostać w obrocie prawnym, wobec czego Kolegium orzekło o uchyleniu tej decyzji w całości i odmowie stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, o treści sentencji: „Określam środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek” (pkt I) Odmawiam kreślenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048” (pkt I).

Przystępując do ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN w pierwszej kolejności Kolegium przeprowadziło badanie interesu prawnego wnioskodawców do złożenia wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09, zgodnie ze wskazaniami Sądu zawartymi w wyroku z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/GI/49/20, co do punktu II tej decyzji i stwierdziło co następuje.

Pismem z dnia 2 grudnia 2013r. Pani Elżbieta Penczek, Pan Stanisław Penczek, Pan Jan Penczek, Pan Jan Sternal, Pani Halina Skubisz, Pan Paweł Pistelok, Pani Aneta Pistelok, Pani Ewa Mikos, Pan Andrzej Mikos, Pani Maria Wilczak, Pani Barbara Mrowiec, Pan Łukasz Mrowiec, Pan Mateusz Mrowiec, Pan Adam Mrowiec i Pani Małgorzata Sobstel wnieśli wniosek o stwierdzenie nieważności opisanej powyżej decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09.

W związku z złożeniem powyższego wniosku Kolegium przystąpiło do zbadania legitymacji procesowej ww. osób do złożenia powyższego wniosku i pismem z dnia 9 stycznia 2014r. nr SKO-OS-428/3348/19822/13/RN wezwało te osoby do wykazania przez każdą z nich interesu prawnego do złożenia tego wniosku i udziału w postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności ww. decyzji, poprzez wskazanie przez każdą z tych osób tytułu prawnorzecowego do nieruchomości, tj. o wykazanie czy są właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem wieczystym lub też posiadającym inne prawo rzeczowe do nieruchomości sąsiadujących z terenem, na którym ma zostać zrealizowana inwestycja, której dotyczy decyzja Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 lub będących w zasięgu oddziaływania przedmiotowej decyzji.

Kolegium wezwało także, pismem z dnia 9 stycznia 2014r. SKO-OS-428/3348/19822/13/RN Burmistrza Miasta Bieruń o nadesłanie: 1) mapy z zaznaczonym i opisanym obszarem oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia ustalonym w ramach przeprowadzonego postępowania zakończonego wydaniem decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 i numerami działek znajdującymi się w tymże obszarze oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia (a także wskazanie właścicieli, współwłaścicieli, użytkowników wieczystych lub osób posiadających inne prawo rzeczowe do tych działek) oraz działkami, których właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem wieczystym albo posiadającym inne prawo rzeczowe są ww. wnioskodawcy, 2) wskazanie osób będących właścicielami, współwłaścicielami, użytkownikami wieczystymi lub posiadającym inne prawo rzeczowe do wszystkich działek bezpośrednio sąsiadujących z terenem, na którym przedsięwzięcie ma być realizowane oraz znajdujących się w jego zasięgu, 3) przedłożenie dokumentów na ww. okoliczności które umożliwiłyby ustalenie stron postępowania (np. wypisów z ewidencji gruntów).

W odpowiedzi na wezwanie Kolegium informacji udzielili wskazując numery działek i ksiąg wieczystych: Pani Elżbieta Penczek (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pani Małgorzata Sobstel, Pan Jana Penczek, Pan Stanisław Penczek (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pan Paweł Pistelok (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pani Maria Wilczak i Pani Barbara Mrowiec (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pani Aneta Pistelok (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pan Łukasz Mrowiec, Pan Mateusz Mrowiec, Pan Adam Mrowiec (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pan Jan Sternal (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pani Halina Skubisz (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.), Pani Ewa Mikos i Pan Andrzej Mikos (pismem z dnia 20 stycznia 2014r.).

Pismem z dnia 10 stycznia 2014r. dokumenty w sprawie nadesłał Burmistrz Miasta Bierunia.

Pismami z dnia 21 marca 2014r. Kolegium zwróciło się do Pana Jana Sternala i Pani Haliny Skubisz o złożenie dodatkowych wyjaśnień co do posiadanego tytułu prawnego do wskazanych przez te osoby działek.

Nadto o uzupełnienie nadesłanych dokumentów Kolegium pismem z dnia 21 marca 2014r. wezwało Burmistrza Miasta Bieruń.

W odpowiedzi na wezwanie Kolegium pismami z dnia 31 marca 2014r. Pan Jan Sternal i Pani Halina Skubisz wyjaśnili, iż nie posiadają dokumentów na wykazanie swoich praw do działek, w związku z czym wnoszą o pominięcie ich osób w rozpatrywaniu wniosku z dnia 2 grudnia 2013r. o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia.

W celu doprecyzowania powyższych oświadczeń Kolegium pismem z dnia 14 kwietnia 2014r. wezwało ww. osoby, osobnymi pismami, o wskazanie czy wycofują swoje wnioski zawarte w piśmie z dnia 2 grudnia 2013r. o stwierdzenie nieważności ww. decyzji Burmistrza Miasta Bieruń.

Pismami z dnia 23 kwietnia 2014r. wyżej wezwane osoby potwierdziły, iż wycofują swoje wnioski zawarte w piśmie z dnia 2 grudnia 2013r.

W toku podjętych czynności Kolegium ustaliło, że Pani Elżbieta Penczek i Pan Stanisław Penczek są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 468/23, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pan Stanisław Penczek, Pan Jana Penczek i Pani Małgorzata Sobstel są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 469/19, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pan Paweł Pistelok jest współwłaścicielem działki o nr. geodez. 169/27, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pani Ewa Mikos i Pan Andrzej Mikos są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 81/11, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pani Maria Wilczak i Pani Barbara Mrowiec są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 166/27, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pani Maria Wilczak i Pani Barbara Mrowiec są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 167/27, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.

W związku z wyjaśnieniem złożonymi przez wnioskodawców Kolegium podjęło dalsze czynności wyjaśniające dla zbadania ich interesu prawnego i kolejnymi pismami z dnia 5 maja 2014r. zwróciło się o kolejne dokumenty i wyjaśnienia do Wójta Gminy Chełm Śląski, Burmistrza Miasta Bieruń i Starostę Powiatu Będziński – Łężyńskiego.

W odpowiedzi na te wezwania zostały nadesłane stosowne mapy przez wezwane organy, z których wynikało, iż działka o nr. geodez. 468/23, obręb 0002 Kopciowice położona w Chełmie Śl.; działka o nr. geodez. 469/19, obręb 0002 Kopciowice położona w Chełmie Śl.; działka o nr. geodez. 169/27, obręb 0002 Kopciowice położona w Chełmie Śl.; działka o nr. geodez. 81/11, obręb 0002 Kopciowice położona w Chełmie Śl.; działka o nr. geodez. 166/27, obręb 0002 Kopciowice położona w Chełmie Śl.; działka o nr. geodez. 167/27, obręb 0002 Kopciowice położona w Chełmie Śl. znajdują się na terenie, na który będzie oddziaływać planowane do realizacji przedsięwzięcie.

Wobec tego Kolegium stwierdziło, że legitymację do złożenia wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OSRL – 7624/1/6 – 18/09, a tym samym interes prawny w sprawie posiadają: Pani Elżbieta Penczek, Pan Stanisław Penczek, Pan Jana Penczek, Pan Paweł Pistelok Pani Ewa Mikos, Pan Andrzej Mikos, Pani Maria Wilczak, Pani Barbara Mrowiec, oraz Pani Małgorzata Sobstel.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach przyjęło bowiem, że zgodnie z art. 28 kpa stroną postępowania administracyjnego jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo, kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Istotą interesu prawnego jest jego związek z konkretną normą prawa materialnego, tj. taką normą, którą można wskazać jako jego podstawę i z której podmiot legitymujący się tym interesem może wywodzić swoje racje. Mieć interes prawny w postępowaniu administracyjnym znaczy więc to samo, co ustalić przepis prawa materialnego, na podstawie którego można skutecznie żądać czynności organu z zamiarem zaspokojenia jakiejś własnej potrzeby albo żądać zaniechania lub ograniczenia czynności organu, sprzecznych z potrzebami danego podmiotu – strony postępowania. Interes prawny powinien być konkretny, indywidualny, aktualny i sprawdzalny obiektywnie, dający się zaspokoić przez wydanie decyzji. W każdym razie chodzi o interes prawny szeroko pojmowany tzn. chroniony prawem przedmiotowym (powszechnie obowiązującym) nie zaś chroniony tylko prawem administracyjnym materialnym lub procesowym. Interes prawny, którego istnienie warunkuje przyznanie osobie przynależnej stronie w określonej sprawie, musi bezpośrednio dotyczyć sfery prawnej podmiotu. Brak bezpośredniości wpływu sprawy na sferę prawną osoby nie pozwala na uznanie jej za stronę (M. Jaśkowska, A. Wróbel, Kodeks postępowania administracyjnego Komentarz, Zakamycze 2000, s. 238). Od interesu prawnego należy odróżnić interes faktyczny, tj. sytuację w której dany podmiot jest wprowadzony zainteresowany sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy, nie może jednak tego zainteresowania poprzeć przepisami prawa, mającymi stanowić podstawę skierowanego żądania w zakresie podjęcia stosownych czynności przez organ administracyjny (por. m.in. wyrok NSA z dnia 27 września 1999 r., sygn. akt IV SA 1285/98). Interes prawny, o którym mowa w art. 28 kpa, należy wywodzić z przepisów prawa materialnego, niekiedy także procesowego. Źródła interesu prawnego, o którym mowa w art. 28 kpa w postępowaniu w przedmiocie określenia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia należy poszukiwać w prawach rzeczowych do nieruchomości, które znajdują się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, mając przy tym na uwadze zapis art. 74 ust. 1 pkt 3 ustawy w związku z art. 140 Kodeksu cywilnego. Przepis art. 74 ust. 1 pkt 3 ustawy stanowi, iż do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach m.in. należy dołączyć poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Jednocześnie w przedmiotowej sprawie na uwadze należało mieć również art. 74 ust. 1 pkt 4 ustawy – oos, który stanowił, że do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć - w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4 lub 5 ustawy, prowadzonych w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej, zamiast kopii mapy, o której mowa w pkt 3 – mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Natomiast art. 140 Kodeksu cywilnego stanowi, że w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą. Dokonując oceny legitymacji procesowej wymienionych osób Kolegium wzięło również pod uwagę stanowisko wyrażone w tej materii w orzecznictwie sądów

administracyjnych (np. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 9 września 2010 r., sygn.akt. II SA/GI 311/10, czy też w wyroku tegoż Sądu z dnia 17 listopada 2010 r., sygn.akt II SA/GI 634/10, CBOSA). Dokonując wykładni systemowej wskazanych powyżej przepisów Kolegium stwierdza, iż interes prawny w postępowaniach w przedmiocie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia posiadają podmioty będące właścicielami nieruchomości znajdujących się w obszarze (zasięgu) oddziaływania przedsięwzięcia, z tym zastrzeżeniem, że obszar ten podlega ustaleniu w postępowaniu administracyjnym. Legitymację do złożenia wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji środowiskowej będą więc posiadały ww. podmioty oraz te które wykazały istnienie swojego interesu prawnego rozumianego w przywołany powyżej sposób. Organ administracyjny prowadząc postępowanie nie jest związany zakreślonym na mapie ewidencyjnej dołączonej do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej obszarem przedsięwzięcia, lecz w oparciu o ustalenie postępowania dowodowego dokonuje weryfikacji danych przedstawionych na tę okoliczność przez inwestora. Decyzje środowiskowe mają ten skutek, że pozwalają na oddziaływanie na nieruchomości stanowiące własność innych podmiotów. Dlatego właściciele takich nieruchomości mają interes prawny w postępowaniach administracyjnych, których przedmiotem jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Prezentowane stanowisko należy odnieść także do podmiotów posiadających inne prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w obszarze (zasięgu) oddziaływania przedsięwzięcia (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 14 września 2005 r., II SA/Bd 758/04).

Kolegium zbadało położenie nieruchomości stanowiących własność wnioskodawców występujących z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 w oparciu o mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie zgodnie z powyższej cyt. art. 74 ust. 1 pkt 4 ustawy. Z poczynionych ustaleń oraz zgromadzonych materiałów wynikało, iż działki wnioskodawców położone są na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, którego dotyczył wniosek o wydanie decyzji środowiskowej.

W świetle powyższego wskazać przyjdzie, że na podstawie akt zgromadzonych w sprawie Kolegium ustaliło, iż za obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie należało uznać obszar, w granicach na których Inwestor planuje wydobywanie kopaliny ze złóż oraz prowadzenie robót górniczych, a także obszar, objęty przewidywanymi wpływami robót górniczych. Na tym obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie położone są działki wnioskodawców występujących z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09, co zostało przedstawione na mapach znajdujących się w aktach sprawy.

Jednocześnie Kolegium ustaliło, że w złożonym wniosku o wydanie decyzji środowiskowej dla planowanego przedsięwzięcia miały zostać określone warunki na eksploatację złoża węgla kamiennego KWK „Piast” na lata 2009 – 2020 i 2021 - 2030 oraz 2031 – 2048. Na te ostatnie lata Burmistrz Miasta Bieruń odmówił określenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”. Na wskazanym powyżej obszarze oddziaływania opisanego przedsięwzięcia na środowisko, wnioskodawcy, tj. Pani Elżbieta Penczek, Pan Stanisław Penczek, Pan Jana Penczek, Pan Paweł Pistelok, Pani Ewa Mikos, Pan Andrzej Mikos, Pani Maria Wilczak, Pani Barbara Mrowiec oraz Pani Małgorzata Sobstel posiadają nieruchomości, których są współwłaścicielami, czyli do których posiadają tytuł prawno-rzeczowy. Ze zgromadzonego materiału wynikało bowiem, że Pani Elżbieta Penczek i Pan Stanisław Penczek są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 468/23, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chelmie Śl.; Pan Stanisław Penczek, Pan Jana Penczek i Pani Małgorzata Sobstel są

współwłaścicielami działki o nr. geodez. 469/19, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pan Paweł Pistelok jest współwłaścicielem działki o nr. geodez. 169/27, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pani Ewa Mikos i Pan Andrzej Mikos są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 81/11, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pani Maria Wilczak i Pani Barbara Mrowiec są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 166/27, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl.; Pani Maria Wilczak i Pani Barbara Mrowiec są współwłaścicielami działki o nr. geodez. 167/27, obręb 0002 Kopciowice położonej w Chełmie Śl. Wszystkie wymienione działki są położone na obszarze, na który miało oddziaływać planowane przedsięwzięcie, którego dotyczył wniosek o wydanie decyzji środowiskowej. Są one położone na obszarze oddziaływania planowanej eksploatacji przewidzianej na lata 2009 – 2020 i 2021 – 2030, a także na lata 2031 – 2048. W myśl zaś wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl 49/20 Kolegium winno było ustalić czy wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji środowiskowej w pkt. II, pochodził od właścicieli nieruchomości, położonych na obszarze oddziaływania planowanej eksploatacji, a w takim przypadku orzec merytorycznie co do pkt. II decyzji środowiskowej, co też uczyniło.

Dokonując zatem oceny materiału dowodowego w zakresie legitymacji wnioskodawców do złożenia wniosku o stwierdzenie nieważności powyżej wskazanej decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, działając w ramach związania ww. wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, stwierdziło, że posiadają oni interes prawny stanowiący podstawę legitymacji do złożenia wniosku o stwierdzenie nieważności tej decyzji zarówno w punkcie I, co zostało już przesądzone i w punkcie II. W wyroku z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl 49/20, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach jednoznacznie wskazał, że skoro postępowanie nieważnościowe zostało wszczęte i przeprowadzone na wniosek, to wnioskodawcy powinni odnośnie stwierdzenia nieważności ww. decyzji w tej części, wskazać interes prawny w rozumieniu 28 kpa. Interes taki przez wnioskodawców został wykazany. Są oni bowiem współwłaścicielami nieruchomości położonych na obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia pn. „Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast” na lata 2031 – 2048”. Co do pozostałych wnioskodawców, co do których ustalone zostało, że nie posiadają oni interesu prawnego lub wycofali swoje wnioski o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia, Kolegium odrębnymi postanowieniami odmówiło wszczęcia postępowania z wniosków tych osób, w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09.

Po zbadaniu zatem powyższej okoliczności i ustaleniu, że Pani Elżbieta Penczek, Pan Stanisław Penczek, Pan Jana Penczek, Pan Paweł Pistelok, Pani Ewa Mikos, Pan Andrzej Mikos, Pani Maria Wilczak, Pani Barbara Mrowiec oraz Pani Małgorzata Sobstel posiadają interes prawny do wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 także w zakresie jej punktu II, Kolegium przystąpiło do zbadania przesłanek stwierdzenia nieważności tej decyzji i zważyło, co następuje.

W pierwszej kolejności wskazać przyjdzie, że Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach nie dopatrzyło się w sprawie rażącego naruszenia prawa (art. 156 § 1 pkt 2 kpa), a to przepisów: art. 74 ust. 1 pkt 6 ustawy – oos w zakresie pkt I i II sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia oraz art. 82 ust. 3 ustawy - oos – w zakresie, w jakim Burmistrz Miasta Bierunia określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek – to jest w zakresie pkt I sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia. Za wyrokiem

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 stycznia 2016r. sygn. akt. II SA/GI 708/15 zapadłym w sprawie, wskazać przyjdzie, że [cyt.:] „...obowiązujące przepisy nie zawierają legalnej definicji „rażącego naruszenia” prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 kpa. (...) z naruszeniem takim mamy do czynienia jedynie wówczas gdy treść decyzji pozostaje w oczywistej sprzeczności z treścią przepisów przez proste ich zestawienie ze sobą, a charakter naruszenia prawa powoduje, że decyzja taka nie może być zaakceptowana jako akt wydany przez organ praworządny państwa. Do stwierdzenia czy naruszenie ma charakter kwalifikowany - „rażący”, skutkujący stwierdzeniem nieważności decyzji konieczna jest przy tym ocena takiego naruszenia w świetle całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności gdy chodzi o oczywistość naruszenia prawa, charakter naruszonego przepisu, skutki naruszenia, jak również ekonomiczne i gospodarcze skutki, które wywołuje decyzja objęta postępowaniem nieważnościowym.”

W świetle podanej charakterystyki „rażącego naruszenia prawa” Sąd we wskazanym powyżej wyroku przesądził, iż nie można mówić o rażącym naruszeniu powołanych wyżej przepisów w sprawie. Sąd ten stwierdził, że [cyt.:] „W odniesieniu do stwierdzenia wydania kontrolowanej decyzji środowiskowej z naruszeniem art. 74 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, należy jednoznacznie stwierdzić, że braki wniosku o wydanie decyzji, w tym decyzji środowiskowej, nie przesądza same przez się o kwalifikowanej wadliwości decyzji, która została wydana w rozpoznawanej sprawie wszczętej takim wnioskiem. Odmienne w tym względzie stanowisko, które było u podstaw wydania zaskarżonej decyzji, nie znajduje uzasadnienia w obowiązującym prawie. Dla przyjęcia z tego powodu kwalifikowanej wadliwości decyzji konieczne jest jednoznaczne wskazanie, że braki wniosku przenoszą się na decyzję w takim stopniu, że załatwienie tą decyzją sprawy administracyjnej następuje z rażącym naruszeniem prawa. Konieczne jest zatem wykazanie związku przyczynowego w tym zakresie, czego organy orzekające w niniejszej sprawie nie uczyniły. W tym względzie należało w pierwszej kolejności odpowiedzieć na pytanie co legło u podstaw nałożenia przez prawodawcę obowiązku o jakim mowa w art. 74 ust. 1 pkt 6 ustawy. Dopiero po poznaniu tej przyczyny można ocenić skutki braku wniosku w tym zakresie. Wydaje się, że jak to podniesiono w skargach, jedynym powodem sformułowanego w tym przepisie wymogu jest właściwe ustalenie kręgu stron postępowania, celem zapewnienia im czynnego udziału w sprawie. Gdy bowiem chodzi o określenie objętego postępowaniem terenu na którym ma być realizowane przedsięwzięcie oraz obszaru na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, to w stanie faktycznym niniejszej sprawy ma temu służyć mapa sytuacyjno-wysokościowa o jakiej mowa w art. 74 ust. 4 pkt 4 ustawy. Za przyjęciem, że chodzi prawodawcy o zapewnieniu udziału wszystkim stronom postępowania przemawia też treść nowelizacji ustawy dokonanej z dniem 20 lipca 2010 r. przez wprowadzenie unormowania zawartego w art. 74 ust. 1c. W konsekwencji nie bez znaczenia jest podnoszona przez skarżących okoliczność, że strony postępowania Burmistrz Miasta Bierunia mógł ustalić również w oparciu o inne nie wymienione w art. 74 ust 1 pkt 6 ustawy, a dostępne mu z urzędu dokumenty. Nadto dla oceny przedmiotowego naruszenia należało uwzględnić treść art. 74 ust. 3 ustawy w sytuacji, gdy składy SKO nie kwestionowały, że miał on w sprawie zastosowanie i faktycznie w postępowaniu przed Burmistrzem Miasta Bierunia norma tego przepisu była realizowana. Wreszcie należało wziąć pod uwagę, że ewentualne nieprawidłowości w zapewnieniu stronom czynnego udziału w postępowaniu stanowią co do zasady określoną w art. 145 § 1 pkt 4 kpa podstawę wznowieniową. (...) Zdaniem Sądu brak jest także dostatecznych podstaw do przyjęcia, że objęta postępowaniem nieważnościowym decyzja została wydana z rażącym naruszeniem art. 82 ust. 3 ustawy. W tym zakresie należy w pierwszej kolejności podnieść, że ustawa nie zawiera definicji „charakterystyki przedsięwzięcia”, zaś w przedstawionych Sądowi aktach administracyjnych jako załącznik do

objętej postępowaniem nieważnościowym decyzji został dołączony opracowany dla objętej nią inwestycji raport oddziaływania na środowisko z 2009 r., opatrzony pieczęcią i podpisem organu wydającego tę decyzję. Nie może przy tym ulegać wątpliwości, że charakterystyka przedsięwzięcia w rozumieniu art. 83 ust. 3 ustawy powinna zawierać, jak to prawidłowo stwierdziło SKO, podstawowe dane o przedsięwzięciu. Zgodzić się też trzeba, ze stanowiskiem organu, że informacja ta powinna "być rzeczowa, posiadać zrozumiały sens i w sposób precyzyjny prezentować najważniejsze informacje." Sąd podziela też zapatrywanie, że co do zasady charakterystyka taka powinna stanowić oddzielny od raportu dokument. Nie oznacza to jednak, że podstawę stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej może stanowić wyłącznie okoliczność, że organ wydający tę decyzję jako jej załącznik potraktował raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Należało bowiem ocenić czy zawiera on te elementy, które powinna zawierać charakterystyka. Gdyby bowiem pozytywnie odpowiedzieć na to pytanie to brak byłoby podstaw do przyjęcia, że doszło do rażącego w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 kpa, naruszenia art. 82 ust. 3 ustawy w zw. z art. 107 § 2 kpa. W tym zakresie decyzje SKO z naruszeniem treści art. 7, 78, 80 i 107 § 3 kpa nie zawierają bliższych rozważań, które to uchybienie proceduralne mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy w rozumieniu art. 145 § 1 pkt 1c ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012, poz. 270 ze zm., zwanej dalej ustawą p.p.s.a.). W tym przedmiocie, na co trafnie zwrócono uwagę w skargach, należy mieć na uwadze, że prawidłowo sporządzony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać m.in. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy charakterystykę całego przedsięwzięcia oraz warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania. Pod tym też kontem należało dokonać oceny oznaczonego jako załącznik do decyzji środowiskowej raportu z jednoczesnym odniesieniem do wymogu z art. 82 ust. 3 ustawy. Za odmową uznania raportu jako wymaganego załącznika do decyzji środowiskowej nie może przemawiać sama przez się, akcentowana przez SKO i uczestniczącego w postępowaniu sądowym Prokuratora okoliczność, że w raporcie tym scharakteryzowano kilka wariantów projektowanej inwestycji. Należy mieć bowiem na uwadze, że decyzja dotyczy już konkretnego wariantu i w odniesieniu do niego należało dokonać oceny raportu, gdy chodzi o przedstawioną w nim charakterystykę przedsięwzięcia w wersji dla której ustalono wymagania środowiskowe oraz w odniesieniu do treści charakterystyki przedsięwzięcia o jakiej mowa w art. 72 ust. 3 ustawy. Dopiero w następstwie takiej oceny należy dokonać w świetle treści art. 156 § 1 pkt 2 kpa oceny wagi naruszenia prawa polegającego na zastąpieniu charakterystyki przedsięwzięcia raportem oddziaływania na środowisko, czego SKO nie uczyniło. Tym samym nie można odeprzeć też zarzutu, że zaskarżona decyzja została wydana również z mającym wpływ na wynik sprawy naruszeniem art. 82 ust. 3 ustawy."

W ponownie prowadzonym postępowaniu, działając w warunkach związania ww. wyrokiem Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach dokonało badania zgodnie z przywołanymi wskazaniem i nie dopatrzyło się rażącego naruszenia prawa (art. 156 § 1 pkt 2 kpa), tj. art. 74 ust. 1 pkt 6 ustawy – ooś w zakresie pkt I i II sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia i art. 82 ust. 3 ustawy - ooś – w zakresie, w jakim Burmistrz Miasta Bierunia określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek – to jest w zakresie pkt I sentencji decyzji Burmistrza Miasta Bierunia. W świetle przytoczonego stanowiska Sąd nie dopatrzył się rażącego naruszenia wyżej wskazanych przepisów, co w niniejszym postępowaniu, po przeprowadzonej analizie dokumentów, Kolegium również podzieliło.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, zgodnie ze wskazaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach zawartym w wyroku z dnia 31 sierpnia

2020r., sygn. akt. II SA/GI 49/20, przeanalizowało także zarzuty podnoszone przez wnioskodawców we wniosku z dnia 2 grudnia 2013r. o stwierdzenie nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia oraz licznych pismach złożonymi w toku postępowania nadzwyczajnego i stwierdziło że nie doszło do rażącego naruszenia art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2005r., Nr 239, Poz. 2019 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania badanej decyzji środowiskowej.

Zgodnie z powyższym przepisem, zabrania się lokalizowania na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli wystąpi istotna potrzeba ekonomiczna lub społeczna, a zwolnienie nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi. (art. 40 ust. 3 ww. ustawy)

Z kolei zgodnie z art. 79 ust. 2 ww. ustawy, dla potrzeb planowania ochrony przed powodzią dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej sporządza studium ochrony przeciwpowodziowej, ustalające granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania oraz kierunki ochrony przed powodzią, w którym, w zależności od sposobu zagospodarowania terenu oraz ukształtowania tarasów zalewowych, terenów depresyjnych i bezodpływowych, dokonuje podziału obszarów na:

- 1) obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową;
- 2) obszary służące przepuszczeniu wód powodziowych, zwane dalej "obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią";
- 3) obszary potencjalnego zagrożenia powodzią.

W myśl art. 82 ustawy, obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią obejmują:

- 1) tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska;
- 2) obszar pasa nadbrzeżnego w rozumieniu ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 3) strefę przepływów wezbrań powodziowych określoną w planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium, o którym mowa w art. 79 ust. 2.

Na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, w szczególności zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą. (art. 82 ust. 2 pkt 3 ustawy – Prawo wodne).

Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, na obszarach, o których mowa w ust. 1:

- 1) zwolnić od zakazów określonych w ust. 2;
- 2) wskazać sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw wynikające z wymagań ochrony przed powodzią;
- 3) nakazać usunięcie drzew lub krzewów (art. 82 ust. 3 ustawy – Prawo wodne).

Stosownie do art. 84 cyt. ustawy – Prawo wodne, obszary, o których mowa w art. 79 ust. 2, uwzględnia się przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

Dla stwierdzenia czy doszło do rażącego naruszenia art. 40 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy – Prawo wodne należało ustalić, w świetle powyżej cytowanych przepisów czy nieruchomości wnioskodawców w chwili wydawania decyzji środowiskowej położone były na obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią. Z akt sprawy oraz wyjaśnień pełnomocnika strony – obecnie Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK Piast – Ziemowit wynikało, że na stronie 120 raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wskazano, iż [cyt.:] „Rzeka Przemsza stanowi największy lewobrzeżny dopływ rzeki Wisły, płynie z północy na południe, przez wschodnią część złoża KWK „Piast”. Koryto jest uregulowane i obwałowane.” Według wyjaśnień pełnomocnika udzielonych pismem z dnia 12 marca 2021r. obwałowanie to tzw. nasyp tymczasowy, a nie wał. Obwałowanie istniało w dacie sporządzenia raportu, natomiast wały znajdują się w fazie budowlanej. Zatem, wobec braku wałów, dla ustalenia obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią nie można było skorzystać z definicji zawartej w cyt. art. 82 pkt 1 ustawy – Prawo wodne. Rozważenia wymagała definicja zawarta w art. 82 pkt 3 ustawy. Kolegium dokonało analizy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Chelm Śląski obowiązujących w chwili wydawania decyzji środowiskowej i stwierdziło, że strefa przepływów wezbrań powodziowych określona na podstawie studium, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy – Prawo wodne nie została w tych planach uwzględniona. Strony w toku postępowania nieważnościowego przedstawiły mapy zagrożenia powodziowego sporządzone przez RZGW Kraków w 2004r., które przedstawiały bezpośrednią i pośrednią strefę zalewów, jednakże jak wyżej wskazano ustalenia te nie znalazły się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Chelm Śląski obowiązujących na dzień wydawania decyzji środowiskowej dla planowanego przedsięwzięcia. (Z kolei mapy zagrożenia powodziowego z 2013r. przedstawione przez wnioskodawców nie mogły być wzięte pod uwagę przy analizowaniu tego zarzutu, gdyż nie istniały w chwili wydawania decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09). Zatem dla terenu tego nie został określony obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią. Co więcej wnioskodawcy we wniosku z dnia 2 grudnia 2013r. o stwierdzenie nieważności decyzji sami przyznali, że [cyt.:] „Organ odpowiedzialny za utrzymanie wód **wyznaczył** bowiem **obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi**, o których mowa w art. 16 ust. 3 pkt 5 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005r. nr 228, poz. 1947, z późn. zm.), **dopiero w 2011 roku** (dowód 8), **czyli po wydaniu Decyzji. Organ nie wykonał przy tym studium ochrony przeciwpowodziowej** (dowód 9), **zwłaszcza w zakresie określonym w art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo wodne** (Dz. U. z 2005r. nr 239, poz. 2019, z późn. zm.), będącymi podstawą do wydania przedmiotowych uzgodnień i opinii.” Jednocześnie z pisma z dnia 5 listopada 2020r. wnioskodawcy działający przez pełnomocnika wskazali, iż przedstawili załącznik mapowy do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chelm Śląski z dnia 21 czerwca 2007r., określający obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi rzeki Przemszy, w tym obszary bezpośredniego i potencjalnego zagrożenia powodzią. Dokument, w ich ocenie potwierdza, że obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią rzeki Przemszy, wyznaczone na mapach zagrożenia powodziowego RZGW w Gliwicach, były znane organowi z urzędu w dniu wydawania decyzji środowiskowej. W tym zakresie jednak należy wskazać, za wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl 49/20, że [cyt.:] „O ile w sprawie wystąpiły nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nieznane organowi, który ją wydał (...), to tego rodzaju wady postępowania uzasadniają jego wznowienie na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 kpa.” Zatem wskazany zarzut mógłby stać się podstawą żądania wznowienia postępowania w sprawie zakończonej badaną decyzją, nie zaś stwierdzenia jej nieważności.

Dodatkowo wskazać przyjdzie, że art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy oraz art. 82 ust. 2 pkt 3 ustawy nie mają charakteru bezwzględnie obowiązujących. Inwestor mógł wystąpić do właściwego organu o

zwolnienie z wyżej wskazanych zakazów, przy czym mógł to uczynić także po uzyskaniu decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, gdyby zachodziły przesłanki z tych przepisów.

Podsumowując zatem powyższy wywód stwierdzić przyjdzie, że przy wydawaniu decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OSRL – 7624/1/6 – 18/09, art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne – w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania badanej decyzji środowiskowej, nie został rażąco naruszony w związku z brakiem, na terenie, na który to przedsięwzięcie oddziałuje, obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią. Z tych samych powodów należy stwierdzić, iż nie został naruszony w sposób rażący cyt. art. 82 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne – w brzmieniu obowiązującym na dzień wydania badanej decyzji środowiskowej. Na tej podstawie zarzuty wnioskodawców nie mogły odnieść skutku. Zauważyć jednak przyjdzie, że po mimo braku wyznaczenia obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią Burmistrz Miasta Bierunia dostrzegł zagrożenie ze strony wód rzeki Przemszy i w treści decyzji w jej punkcie 3 określił warunki środowiskowe dotyczące ochrony środowiska w tym zakresie uwzględniając w tej kwestii porozumienie dokonane z Burmistrzem Miasta Chełm Śl., starając się tym samym zabezpieczyć interesy mieszkańców, których nieruchomości mogłyby zostać przez te wody zagrożone.

Z kolei analizując kwestię rażącego naruszenia art. 88l ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne, to wskazać przyjdzie, iż na dzień wydawania badanej decyzji środowiskowej przepis ten jeszcze nie obowiązywał. Został on bowiem wprowadzony do ustawy z dniem 18 marca 2011r. przez art. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011r., Nr 32, Poz. 159). Zatem w tym przypadku o rażącym naruszeniu prawa nie może być mowy, a zatem ww. zarzut wnioskodawców nie mógł zostać podzielony.

Nie sposób także przyjąć, iż przy wydawaniu decyzji środowiskowej doszło do rażącego naruszenia art. 16 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz. U. z 2005r., Nr 228, Poz. 1947 z późn. zm.), który w dacie wydawania badanej decyzji środowiskowej stanowił, że udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wymaga opinii organu odpowiedzialnego za utrzymanie wód oraz uzgodnienia z organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego. Wskazać należy, że przepis ten jest kierowany do organu wydającego koncesję a nie decyzję środowiskową. Przepis ten nie znajduje zastosowania w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia, dlatego też nie mogło dojść do jego rażącego naruszenia przy wydawaniu decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OSRL – 7624/1/6 – 18/09. Również w tym zakresie stanowiska wnioskodawców nie można było podzielić. Całkowicie nie do przyjęcia jest wywód zawarty w piśmie wnioskodawców działających przez pełnomocnika z dnia 5 listopada 2020r., że zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 5 ustawy – o oś wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny. W ocenie wnioskodawców opinia organu odpowiedzialnego za utrzymanie wód oraz uzgodnienie z organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego, określające szczegółowe warunki wydobywania kopaliny z obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, powinny zostać uwzględnione w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Takiej interpretacji nie sposób podzielić i nie znajduje ona oparcia w cyt. przepisach prawa.

Dalej stwierdzić przyjdzie także brak rażącego naruszenia art. 79 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy – Prawo wodne, który to przepis skierowany był do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej i nie znajdował zastosowania przy wydawaniu decyzji środowiskowej, a także cyt. art. 84 ustawy - Prawo wodne, który z kolei skierowany był do organów planistycznych. Przepisy

te nie znajdowały zastosowania w sprawie w przedmiocie określenia środowiskowych uwarunkowań na realizację planowanego przedsięwzięcia.

Nie doszło także do rażącego naruszenia wskazanego w piśmie wnioskodawców działających przez pełnomocnika z dnia 5 listopada 2020r., art. 4a pkt 1 i 3 ustawy – Prawo wodne, który na dzień wydawania badanej decyzji stanowił, że w celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami, w tym w szczególności ochrony zasobów wodnych oraz ochrony ludzi i mienia przed powodzią, uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej wymaga: 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategia rozwoju województwa w zakresie zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi; 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i plan zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zagospodarowania stref ochronnych ujęć wody, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych i obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi; 3) ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.) - dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Przepis ten bowiem w ogóle nie znajdował zastosowania przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia.

Przy wydawaniu decyzji środowiskowej w zakresie jej punktu I nie doszło także do rażącego naruszenia przepisu art. 66 ust. 1 ustawy – o oś samodzielnie ani w związku z art. 82 ust. 3 tej ustawy, jak twierdzą wnioskodawcy w piśmie z dnia 23 marca 2015r. Powtórzyć bowiem przyjdzie, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zawiera wszystkie wymagane prawem elementy, zaś w kwestii charakterystyki przedsięwzięcia powtórzyć przyjdzie, w związku z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 stycznia 2016r. sygn. akt. II SA/Gl 708/15, że Kolegium dokonało badania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Kolegium ustaliło, że należy w pierwszej kolejności podnieść, iż ustawa nie zawiera definicji "charakterystyki przedsięwzięcia", zaś w zgromadzonych aktach administracyjnych jako załącznik do objętej postępowaniem nieważnościowym decyzji został dołączony opracowany dla objętej nią inwestycji raport oddziaływania na środowisko z 2009r., opatrzony pieczęcią i podpisem organu wydającego tę decyzję. Zawiera on te elementy, które powinna zawierać charakterystyka przedsięwzięcia. Należy mieć bowiem na uwadze, że prawidłowo sporządzony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać m.in. zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy – o oś charakterystykę całego przedsięwzięcia oraz warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania. Wydana decyzja środowiskowa dotyczy konkretnego wariantu zaś dołączona do niej charakterystyka przedsięwzięcia w postaci raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zawierającego charakterystykę przyjętego wariantu spełnia wymogi art. 82 ust. 3 ustawy – o oś. Jednocześnie w piśmie z dnia 23 maja 2015r. wnioskodawcy wskazali w odniesieniu do zarzutu rażącego naruszenia art. 66 ust. 1 ustawy - o oś, że w raporcie zawarto nieprawdziwe informacje na temat istniejącego zagrożenia powodziowego, w szczególności wskazuje się w nim, że obszar planowanego przedsięwzięcia chroniony jest wałem przeciwpowodziowym rzeki Przemszy (str. 27 i 120 raportu) i w konsekwencji nie uwzględniono w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na zagrożenie przeciwpowodziowe. Za wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl 49/20 wskazać należy, że [cyt.:] „O ile w sprawie dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe (...), to tego rodzaju wady postępowania uzasadniają jego wznowienie na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 kpa.” Zatem wskazany zarzut mógłby stać się podstawą żądania wznowienia postępowania w sprawie zakończonej badaną decyzją, nie zaś stwierdzenia jej nieważności.

Jednocześnie jednak jak wyżej wskazano, pełnomocnik Inwestora wyjaśnił w piśmie z dnia 12 marca 2021 r., że obwałowanie o jakim mowa w raporcie to tzw. nasyp tymczasowy, a nie wał. Obwałowanie istniało w dacie sporządzenia raportu, natomiast wały znajdują się w fazie budowlanej. Zatem z postawionym zarzutem nie można się zgodzić. W świetle powyższego Kolegium nie dopatrzyło się rażącego naruszenia przepisu art. 66 ust. 1 ustawy – o oś samodzielnie ani w związku z art. 82 ust. 3 tej ustawy przy wydawaniu decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009 r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 w zakresie punktu 1 tej decyzji. Dlatego też zarzuty wnioskodawców w tym zakresie nie mogły odnieść skutku.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza wreszcie, że decyzja Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009 r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 na dzień jej wydawania nie była niewykonalna i jej niewykonalność nie miała charakteru trwałego, a więc w sprawie nie zachodzi przesłanka z art. 156 § 1 pkt 5 kpa. Przez pojęcie wykonania aktu administracyjnego należy zaś rozumieć spowodowanie w sposób dobrowolny lub doprowadzenie w trybie egzekucji do takiego stanu rzeczy, który jest zgodny z rozstrzygnięciem zawartym w tym akcie. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach za poglądem wyrażonym w orzecznictwie sądowoadministracyjnym obowiązującym m. in. w dacie wydawania badanej decyzji wyjaśnia, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wywołuje określone konsekwencje prawne, niemniej jednak trudno jest mówić o następstwach prawnych związanych z jej wykonaniem, rozumianym w opisany powyżej sposób. Decyzja taka jest etapem procesu inwestycyjnego, kolejne stadia tego procesu mogą prowadzić do uzyskania rozstrzygnięć, których wykonanie wiąże się z uzyskaniem określonych uprawnień lub nałożeniem obowiązków. W orzecznictwie sądów administracyjnych prezentowany był pogląd, który Kolegium podzielało, iż decyzja określająca środowiskowe uwarunkowania na realizację przedsięwzięcia nie podlega wykonaniu, a to ze względu na jej przedmiot. Stwierdza ona jedynie warunki i wymogi jakie powinny zostać zachowane przy realizacji inwestycji (por. postanowienie NSA z dnia 14 maja 2009 r. sygn. akt II OSK 715/09 – Lex nr 564227, postanowienie WSA w Gliwicach z dnia 11 lutego 2011 r. sygn. akt II SA/Gl 1150/10, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, postanowienie WSA w Gliwicach z dnia 12 lipca 2010 r. sygn. akt II SA/Gl 683/10, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych). Wyjaśnić zatem należy, że badana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie była decyzją wykonalną w powyższym rozumieniu, określała ona warunki, które miały być uwzględnione w procesie inwestycyjnym. Wobec tego Kolegium nie stwierdziło wystąpienia powyższej przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia wskazanej przez wnioskodawców.

Stwierdzić również należy, iż nie zachodzi w sprawie przesłanka z art. 156 § 1 pkt 6 kpa. Zgodnie z tym przepisem organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą. Podkreślić należy, że przesłanka ta dotyczy wykonania decyzji a nie jej rozstrzygnięcia. Jak wyżej wskazano decyzja Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009 r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 nie była decyzją wykonalną w wyżej powołanym już rozumieniu. Decyzja ta nie ma charakteru wykonalności nie podlega wykonaniu, zatem wskazana przez wnioskodawców podstawa nie mogła odnieść skutku.

Na zakończenie dodać jeszcze należy w odniesieniu do decyzji Kolegium z dnia 22 października 2014 r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN, którą stwierdziło nieważność decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009 r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o treści sentencji: „Odmawiam określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048”, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w przywołanym powyżej wyroku z dnia 14 stycznia 2016 r. sygn. akt. II SA/Gl 708/15 stwierdził, iż: [cyt.:] „Jednoznacznie nie można podzielić natomiast stanowiska SKO co do podstaw stwierdzenia

nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009 r. w części odnoszącej się do pkt II jej osnovy, a mianowicie orzekającej o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań dla objętej postępowaniem inwestycji na lata 2031-2048. (...) Z treści tych przepisów w żadnym wypadku nie można wyprowadzić jednoznacznego wniosku, kiedy powinna być wydana decyzja o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań, a tym bardziej, że byłyby to przypadki jedynie dopuszczalne. Już tylko z tego powodu, nie można przyjąć, że doszło do ich rażącego naruszenia. W tym zakresie decyzje SKO nie zawierają dostatecznie wnikliwych i zasługujących na akceptację rozważań. Nie może ulegać wątpliwości, że decyzja odmowna może być wydana w sytuacji gdy w oparciu o prawidłowo zgromadzony materiał dowodowy brak podstaw do określenia wszystkich uwarunkowań o jakich mowa w art. 82 ustawy. Podstawą odmowy mogła być zatem okoliczność, że z uwagi na bardzo odległy w czasie okres realizacji inwestycji nie można było w dacie orzekania przewidzieć i określić wszystkich jej następstw i wymagań w zakresie elementów o jakich mowa w art. 82 ust. 2 ustawy. Z taką też sytuacją miał do czynienia Burmistrz Miasta Bierunia, co w jednoznaczny sposób wynika z treści opracowanego dla spornej inwestycji raportu oddziaływania na środowisko. Zgodnie zaś z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu na środowisko." Z kolei w wyroku tegoż Sądu z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt. II SA/GI 49/20, Sąd ten wskazał, iż [cyt.:] "...w wyroku tym (z dnia 14 stycznia 2016r. sygn. akt. II SA/GI 708/15 – przyp. Kolegium) jednoznacznie przesądzono jedynie kwestię braku podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji odnoszącej się do pkt II osnovy, a mianowicie orzekającej o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedmiotowej inwestycji na lata 2031-2048. Sąd wskazał, że brak podstaw do przyjęcia, aby decyzja w tej części została wydana z rażącym naruszeniem art. 80 ust. 1 i 2 oraz art. 82 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji..., wyżej powołanej". Sąd ten zatem we wskazanym wyroku jednoznacznie przesądził brak podstaw prawnych do stwierdzenia nieważności decyzji w tym punkcie z powodu rażącego naruszenia art. 80 ust. 1 i 2 oraz art. 82 ust. 1 ustawy -ooś. Wobec tego Kolegium również nie dopatrzyło się takiej podstaw i w tym zakresie podzieliło zaprezentowane powyżej stanowisko Sądu wyrażone w wyroku z dnia 14 stycznia 2016r. sygn. akt. II SA/GI 708/15. Badając zaś decyzję środowiskową pod kątem zarzutów zawartych we wniosku o stwierdzenie nieważności tej decyzji oraz pozostałych pismach wnioskodawców formułujących przesłanki nieważności tej decyzji, Kolegium wypowiedziało się, co do nich już powyżej, stąd wywodu tego w tym miejscu nie będzie powtarzać.

Jednocześnie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje także, iż nie dopatrzyło się również żadnej z pozostałych wad enumeratywnie wyliczonych w art. 156 § 1 kpa. Decyzja Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 została wydana bowiem przez właściwy organ, a więc przy jej wydawaniu nie zostały naruszone przepisy o właściwości, nie stwierdzono aby decyzja ta została wydana bez podstawy prawnej lub została skierowana do osoby nie będącej stroną w sprawie. Ponadto decyzja ta nie dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną.

W świetle przedstawionego wywodu w ocenie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach zasadne stało się uchylenie decyzji z dnia 22 października 2014r. nr SKO-OŚ-428/3348/19822/13/RN podjętej przez Kolegium w pierwszej instancji, w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OŚRL – 7624/1/6 – 18/09 o treści sentencji: „Określam środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2009 – 2020 oraz 2021 – 2030 z wyłączeniem eksploatacji pokładu 202/2 w obszarze administracyjnym Gminy Chelmek” (pkt I) Odmawiam kreślenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Wydobywaniu węgla kamiennego ze złoża węgla kamiennego KWK „Piast”, na lata 2031 – 2048” (pkt I), na zasadzie

art. 138 § 1 pkt 2 kpa, gdyż Kolegium nie dopatrzyło się żadnej z wad uzasadniających wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji Burmistrza Miasta Bierunia z dnia 13 listopada 2009r. nr OSRL – 7624/1/6 – 18/09 poprzez stwierdzenie jej nieważności. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach nie stwierdza zatem, aby decyzja ta rażąco naruszała przepisy prawa wskazane we wniosku o stwierdzenie nieważności tej decyzji, ani aby zachodziły przesłanki wskazane przez wnioskodawców z art. 156 § 1 pkt 5 i 6 kpa. Jednocześnie za wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 sierpnia 2011r. sygn. akt II OSK 1049/11 (LEX nr 1068947), Kolegium podkreśla, że [cyt.:] „...stwierdzenie nieważności decyzji jest wyjątkiem od ogólnej zasady trwałości decyzji administracyjnych wyrażonej w art. 16 § 1 k.p.a. i może mieć miejsce jedynie w sytuacji, gdy decyzja w sposób niewątpliwy dotknięta jest przynajmniej jedną z wad wskazanych w dyspozycji art. 156 § 1 k.p.a. Konieczne jest zatem, aby stwierdzone naruszenie miało znacznie większą wagę aniżeli stabilność decyzji ostatecznej. Nie każde naruszenie prawa, które uzasadniałoby uchylenie decyzji w ramach zwykłego nadzoru instancyjnego uzasadniać będzie stwierdzenie nieważności decyzji. Wyjątkowy charakter instytucji stwierdzenia nieważności decyzji powoduje, że przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a., w tym przesłanka wymieniona w punkcie 2 in fine (rażące naruszenie prawa) (...) powinny być ściśle interpretowane (por. B. Adamiak, Koncepcja nadzwyczajnych trybów postępowania administracyjnego, AWU nr 648, Prawo CXII, Wrocław 1985 s. 96).”

Jednocześnie Kolegium obowiązane jest odnieść się do granic zakresu postępowania dowodowego prowadzonego w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej. Za wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 lutego 2013r., sygn. akt VII SA/Wa 2188/12 (LEX nr 1324145) wskazać przyjdzie, że [cyt.:] „W postępowaniu dowodowym sprawy o stwierdzenie nieważności decyzji organ zasadniczo dokonuje ocen przez pryzmat akt postępowania zwykłego, nie przeprowadza zaś nowych dowodów, które miałyby na celu podważanie, czy też kwestionowanie stanu faktycznego sprawy zakończonej decyzją, która jest przedmiotem kontroli w postępowaniu nadzorczym. Ewentualne wady prowadzące do stwierdzenia nieważności decyzji muszą tkwić w samej decyzji, a nie w postępowaniu, które doprowadziło do jej wydania. W postępowaniu o stwierdzenie nieważności organ ogranicza się tylko do przesłanek wymienionych w art. 156 § 1 k.p.a., a zatem koncentruje swoje zainteresowanie na poszukiwaniu wad materialnoprawnych, a nie proceduralnych.” A zatem w postępowaniu nieważnościowym organ nadzoru nie rozpatruje sprawy merytorycznie i nie jest obowiązany czynić ustaleń koniecznych w postępowaniu rozstrzygającym sprawę co do jej istoty, a bada jedynie zgodność kontrolowanej decyzji w zakresie przesłanek pozytywnych z art. 156 § 1 kpa i przesłanek negatywnych z art. 156 § 2 kpa (tak wyrok NSA w Warszawie z 13.12.2017r., sygn. akt I OSK 389/16, LEX nr 2451246). Jednakże za obecnie wydanym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 sierpnia 2020r., sygn. akt II SA/Gl 49/20 przyjąć należało że [cyt.:] „Wnioski dowodowe skarżących, złożone w postępowaniu administracyjnym winny odnieść skutek, tylko w takim zakresie, jakim zmierzały do wykazania przesłanek nieważnościowych”. Zatem tylko w tym zakresie zostały wzięte pod uwagę przez Kolegium w przeprowadzonym postępowaniu oraz poddane ocenie w sposób przedstawiony w uzasadnieniu niniejszej decyzji.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna.

Pouczenie

Stosownie do przepisów art. 53 – 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. Nr z 2019r, Poz. 2325 z późn. zm.) decyzja może być zaskarżone z powodu jej niezgodności z prawem do

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2 za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach w terminie dni 30 – tu od dnia jej doręczenia. Wymogi formalne skargi określają art. 46, art. 57 § 1 powołanej ustawy.

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Katowicach

Rafał Sołtysik

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Katowicach

Aleksandra Makarucha

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Katowicach

Marta Podsiadło-Zmuda

Otrzymują:

1. Pani Elżbieta Penczek – dane adresowe w aktach sprawy
2. Pan Stanisław Penczek - do wiadomości – dane adresowe w aktach sprawy
3. Pan Jan Penczek – do wiadomości – dane adresowe w aktach sprawy
4. Pan Paweł Pistelok – dane adresowe w aktach sprawy
5. Pani Ewa Mikos – dane adresowe w aktach sprawy
6. Pan Andrzej Mikos – dane adresowe w aktach sprawy
7. Pani Maria Wilczak – dane adresowe w aktach sprawy
8. Pani Barbara Mrowiec – dane adresowe w aktach sprawy
9. Pani Małgorzata Sobstel – dane adresowe w aktach sprawy
- Adres dla doręczeń dla ww. osób wskazanych w poz. 1 – 9:**
- Jan i Stanisław Penczek – dane adresowe w aktach sprawy**
10. Radca prawny Pan Leszek Szafraniec - pełnomocnik Panów Jana i Stanisława Penczek
Kancelaria Radcy Prawnego Leszka Szafranca
43-190 Mikołów, Rynek 7/4
11. Pani Prokurator Natasza Fober – Bakowska – Prokurator Prokuratury Okręgowej
Prokuratura Okręgowa w Katowicach
Wydział II Postępowania Sądowego
40 – 042 Katowice, ul. Wita Stwosza 31 - do sprawy o sygn. akt: II Pa 38/14
12. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
40 – 032 Katowice, ul. Dąbrowskiego 22
13. Polska Grupa Górnicza S.A.
40 – 039 Katowice, ul. Powstańców 30
14. Burmistrz Miasta Łęczyny
43 – 143 Łęczyna, ul. Łędzińska 55
15. Burmistrz Miasta Chełmek
32 – 660 Chełmek, ul. Krakowska 11
16. Wójt Gminy Chełm Śląski
41 – 403 Chełm Śląski, ul. Konarskiego 2
17. Wójt Gminy Oświęcim
32 – 600 Oświęcim, ul. Zamkowa 12
18. Wójt Gminy Bojszowy
43 – 220 Bojszowy, ul. Gaikowa 35
19. Burmistrz Miasta Bierunia
43 – 150 Bieruń, ul. Rynek 14
20. Pozostałe strony w drodze publicznego obwieszczenia – art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego x 2
21. Polska Grupa Górnicza S.A. Oddział KWK „Piaś – Ziemowit”
43-150 Bieruń, ul. Granitowa 16
22. Radca prawny P. A. Słupik
Kancelaria Radcy Prawnego Aleksander Słupik
41-500 Chorzów, ul. Moniuszki 8B
23. Aa – BE 10

